

Klasa: 022-03/13-11/59
Urbroj: 50301-04/12-13-2

Zagreb, 25. travnja 2013.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o potvrđivanju Konvencije o zaštiti djece i suradnji u vezi s međudržavnim posvojenjem, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129. i 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o potvrđivanju Konvencije o zaštiti djece i suradnji u vezi s međudržavnim posvojenjem, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Milanku Opačić potpredsjednicu Vlade Republike Hrvatske i ministricu socijalne politike i mladih, Darka Ledinskog, zamjenika ministrice socijalne politike i mladih, te Maju Sporiš, pomoćnicu ministrice socijalne politike i mladih.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O ZAŠTITI
DJECE I SURADNJI U VEZI S MEĐUDRŽAVNIM POSVOJENJEM,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O ZAŠTITI DJECE I SURADNJI U VEZI S MEĐUDRŽAVNIM POSVOJENJEM

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 140. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

Ustavom Republike Hrvatske, člankom 63., propisana je dužnost države da štiti materinstvo, djecu i mladež te stvara socijalne, kulturne, odgojne, materijalne i druge uvjete kojima se promiče ostvarivanje prava na dostojan život, a odredbom članka 64. stavka 5. propisano je da država osobitu skrb posvećuje maloljetnicima bez roditelja i onima za koje se roditelji ne brinu.

Republika Hrvatska je stranka ili potpisnica niza relevantnih međunarodnih ugovora na području zaštite djece i prava djece, koji zajedno s nacionalnim zakonodavstvom, posebice Obiteljskim zakonom (Narodne novine, br. 116/2003, 17/2004, 136/2004, 107/2007, 57/2011 i 61/2011), čine zakonodavno-pravni okvir za učinkovitu pravnu zaštitu djece.

Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima djeteta, kao temeljni dokument o pravima djeteta, člankom 4. obvezuje države članice da poduzmu sve odgovarajuće zakonodavne, upravne i druge mjere za primjenu prava priznatih u ovoj Konvenciji, a u članku 21. potiču se države na sklapanje međunarodnih ugovora koji pridonose ostvarivanju prava djeteta. Kao stranka Konvencije o pravima djeteta (od 8. listopada 1991. godine) Republika Hrvatska kroz cjelovitu reformu zakonodavstva usklađuje svoja zakonska rješenja s tom Konvencijom te međunarodnim dokumentima koji iz nje proizlaze ili se na njoj temelje.

Konvencija o zaštiti djece i suradnji u vezi s međudržavnim posvojenjem (u daljnjem tekstu: Konvencija) sastavljena je u Haagu, 29. svibnja 1993. godine, a stupila je na snagu 1. svibnja 1995. godine.

Odbor Ujedinjenih naroda za prava djeteta je na sjednici održanoj 20. rujna 2004. godine u Ženevi preporučio Republici Hrvatskoj da ratificira Konvenciju.

Stoga se ocjenjuje da Republika Hrvatska treba pristupiti Konvenciji i postati njezinom strankom, posebice iz razloga što ju je do sada ratificiralo 90 država, uključujući sve države članice Europske unije.

Konvencija omogućuje brži način postupanja i jednoobraznost postupanja u slučajevima međudržavnog posvojenja, a istovremeno obvezuje na poštivanje određenih načela koja države ugovornice dogovorno prihvaćaju radi zaštite najboljeg interesa djeteta.

U tom smislu nacionalna je obveza ne samo dodatno zaštititi prava djece koju u Republici Hrvatskoj, kad je to od posebnog interesa za dijete, posvajaju državljani nekih drugih država, već i našim državljanima olakšati postupak kad žele posvojiti dijete u nekoj drugoj državi. S tim u vezi hrvatski su državljani do sada nailazili na prepreke jer su neke države izričito zahtijevale postupanje središnjeg tijela naše države, odnosno pravna zapreka im je bila to što Republika Hrvatska nije stranka Konvencije.

Nakon stupanja na snagu ovoga zakona Republika Hrvatska će položiti ispravu o pristupu u skladu s člankom 44. Konvencije, s obzirom da Republika Hrvatska nije bila stranka Haške konferencije u vrijeme njezinog 17. zasjedanja, koje je održano 29. svibnja 1993. godine (Republika Hrvatska je stranka Haške konferencije od 12. lipnja 1995. godine).

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM

Ovim Zakonom potvrđuje se Konvencija kako bi njezine odredbe, u smislu članka 141. Ustava Republike Hrvatske nakon što ista za Republiku Hrvatsku stupi na snagu, postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Konvencija se sastoji od 48 članaka kojima je određeno područje primjene Konvencije, uvjeti za međudržavno posvojenje i postupanje u međudržavnom posvojenju, središnja tijela i ovlaštena tijela, postupak potpisivanja, ratifikacije, prihvata, odobrenja ili pristupa, otkaza, uvjeti za stupanje na snagu, postupak izmjene Konvencije, kao i odredbe o depozitaru i službenim jezicima Konvencije. Konvencija je sastavljena na engleskom i francuskom jeziku.

Osnovni cilj koji se Konvencijom želi postići je brži način postupanja i jednoobraznost postupanja u slučajevima međudržavnog posvojenja, a istovremeno obvezivanje na poštovanje određenih načela koja države stranke dogovorno prihvaćaju radi zaštite najboljeg interesa djeteta.

Jedna od temeljnih odredbi Konvencije propisuje uspostavljanje mjera zaštite koje će osigurati da se međudržavna posvojenja provode u najboljem interesu djeteta uz poštovanje njegovih temeljnih prava kako je priznato međunarodnim pravom, uspostavljanje sustava suradnje među državama strankama koji će osigurati da se te mjere zaštite poštuju i time spriječi nezakonito odvođenje, prodaju ili trgovinu djecom.

Specifičnost Konvencije je u tome što se njezinom primjenom osigurava priznanje u državama strankama posvojenja koja su zasnovana u skladu s Konvencijom, čime prestaje potreba za naknadnim priznanjem odluke o posvojenju u zemlji u koju posvojeno dijete dolazi. Osim toga, Konvencija će se primjenjivati samo na one slučajeve kada su ispunjeni uvjeti za međudržavno posvojenje što podrazumijeva pretpostavke za posvojenje na strani djeteta i na strani posvojitelja.

Države stranke Konvencije preuzimaju različite obveze, prije svega, obvezu određivanja središnjeg tijela koje će biti zaduženo za provedbu obveza predviđenih Konvencijom za ta tijela. Središnja tijela svake države stranke Konvencije dužna su međusobno surađivati i promicati suradnju između nadležnih tijela u svojoj državi radi zaštite djece i postizanja drugih ciljeva Konvencije.

Posebno je značajna uloga središnjih tijela u poduzimanju mjera (izravno ili putem tijela s javnim ovlastima) radi sprječavanja nedozvoljene financijske ili druge koristi u vezi s posvojenjem kao i sprječavanje svake prakse koja je u suprotnosti s ciljevima Konvencije. Središnja tijela država stranaka Konvencije mogu odrediti da će izravno ili putem tijela s javnim ovlastima ili ovlaštenih tijela poduzimati mjere radi prikupljanja, čuvanja i razmjene informacija o situaciji djeteta i potencijalnih posvojitelja, praćenja i ubrzavanja postupaka u cilju posvojenja, promicanja savjetovanja za posvojenje i usluga nakon posvojenja te u mjeri u kojoj to dozvoljava zakon njihove države davanja obavijesti drugim središnjim tijelima o određenom slučaju posvojenja.

U postupcima međudržavnog posvojenja središnja tijela neposredno surađuju sa središnjim tijelima drugih država stranaka Konvencije radi dostavljanja pripremljenog izvješća i potrebnih suglasnosti bilo potencijalnih posvojitelja bilo djeteta koje ima pretpostavke za međudržavno posvojenje vodeći pri tome računa o najboljem interesu djeteta.

S obzirom da međudržavnim posvojenjem dijete mijenja ne samo svoje okruženje nego i zemlju u kojoj živi Konvencija predviđa mogućnost odlaska djeteta u drugu zemlju i prije zasnivanja posvojenja. Priprema i pažljivi odabir budućih posvojitelja kao i uska suradnja središnjih tijela dviju država od izuzetne su važnosti kako bi taj odlazak djeteta protekao u sigurnim i odgovarajućim uvjetima.

Važno je naglasiti da Konvencija nema pravni učinak niti na jedan zakon države podrijetla djeteta koji zahtijeva da se posvojenje djeteta koje ima prebivalište u toj državi provodi u toj državi ili zabranjuje povjeravanje djeteta ili odlazak u državu primateljicu prije posvojenja. Sadašnje zakonsko uređenje posvojenja u Republici Hrvatskoj ne omogućuje odlazak djeteta u drugu zemlju prije zasnivanja posvojenja.

Konvencija precizno određuje način komuniciranja među nadležnim tijelima i osobama s djetetom i posvojiteljima, pitanje čuvanja podataka o posvojenju, uvid u predmet posvojenja i slično, pitanje osposobljenosti i podobnosti zaposlenika na ovim poslovima u tijelima države stranke kao i pitanje mogućnosti davanja izjava te sklapanja dvostranih sporazuma u cilju međusobnog unaprjeđenja suradnje sukladno Konvenciji. Prema podacima Ministarstva socijalne politike i mladih sve veći broj hrvatskih građana želi posvojiti dijete iz druge države posebice iz razloga što dugo čekaju na posvojenje u Republici Hrvatskoj. U ovom trenutku hrvatski su državljani prisiljeni sami pronalaziti put za posvojenje djeteta u drugoj državi pa će dugoročno gledajući Konvencija omogućiti hrvatskim građanima podršku vlastite zemlje u realizaciji njihove želje za posvojenjem kao i veću sigurnost za djecu koju u Republici Hrvatskoj posvajaju strani državljani.

Prilikom polaganja isprave o pristupu ovim se zakonom predlaže priopćiti izjave koje su navedene u članku 3. zakonskog prijedloga. Izjave se odnose na sljedeća pitanja:

- određivanje središnjeg tijela zaduženog za provedbu zakona,
- da se posvojenja djece koja imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj mogu provoditi samo u suradnji sa središnjim tijelom druge države koje ima takve javne ovlasti temeljem zakona te države ili je ovlašteno u svojstvu središnjeg tijela,
- da dijete do pravomoćnosti odluke o zasnivanju posvojenja ne može napustiti područje Republike Hrvatske,

- da Republika Hrvatska neće, temeljem ove Konvencije, priznati posvojenje zasnovano u nekoj državi temeljem posebnih ugovora kojih Republika Hrvatska nije stranka,
- da sve isprave koje se prilažu uz zahtjev za posvojenje u Republici Hrvatskoj moraju biti popraćene ovjerenim prijevodom istih na hrvatski jezik, koji prijevod odgovara izvorniku.

Napominje se da većinu sličnih izjava daju i druge države, stranke Konvencije.

U skladu s člankom 23. Konvencije Republika Hrvatska će obavijestiti depozitara Konvencije o nazivu i ovlastima tijela koja su ovlaštena za izdavanje potvrde prilikom polaganja isprave o pristupu, kao i o svakoj promjeni o imenovanju ovih tijela.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenje ovoga zakona zahtijeva osiguranje dodatnih financijskih sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske za rad središnjeg tijela koje zahtijeva Konvencija. Sredstva se odnose na zapošljavanje dva službenika, viša savjetnika, tijekom 2014. godine, te jednog do kraja 2015. godine i jednog do kraja 2016. godine u okviru nove ustrojstvene jedinice koja se planira pri Ministarstvu socijalne politike i mladih. Odgovarajuću tehničku opremljenost za nesmetan rad središnjeg tijela Ministarstvo socijalne politike i mladih osigurat će kroz redovni godišnji plan, osim što se kao dodatni trošak predviđa opremanje video konferencijske dvorane odgovarajućim elektroničkim uređajem.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, sukladno kojem se po hitnom postupku donose zakoni za koje postoje osobito opravdani državni razlozi, odnosno kada je to nužno radi sprječavanja ili otklanjanja većih poremećaja u gospodarstvu.

Naime, s obzirom na razloge navedene u točki II. ovoga zakonskog prijedloga i važnost ove Konvencije, te na ulogu i zalaganje Republike Hrvatske da dodatno zaštititi prava djece koju u Republici Hrvatskoj posvajaju državljani drugih država, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se ovaj zakon raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku, objedinjujući prvo i drugo čitanje.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O ZAŠTITI
DJECE I SURADNJI U VEZI S MEĐUDRŽAVNIM POSVOJENJEM**

Članak 1.

Potvrđuje se Konvencija o zaštiti djece i suradnji u vezi s međudržavnim posvojenjem, sastavljena u Haagu, 29. svibnja 1993. godine, u izvorniku na engleskom i francuskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Konvencije iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik, glasi:

KONVENCIJA O ZAŠTITI DJECE I SURADNJI U VEZI S MEĐUDRŽAVNIM POSVOJENJEM

Države potpisnice ove Konvencije,

priznavajući da bi dijete, radi potpunog i harmoničnog razvoja njegove ili njezine osobnosti, trebalo rasti u obiteljskom okruženju, u ozračju sreće, ljubavi i razumijevanja,

imajući na umu da svaka država mora poduzeti, prije svega, odgovarajuće mjere koje će omogućiti da dijete ostane na skrbi njegove ili njezine obitelji iz koje potječe,

prepoznavajući da međudržavno posvojenje može pružiti prednost trajne obitelji djetetu za koje se ne može naći prikladna obitelj u državi njegovog ili njezinog podrijetla,

svjesni potrebe poduzimanja mjera da se međudržavna posvojenja provode u najboljem interesu djeteta, uvažavajući njegova ili njezina temeljna prava, i u cilju sprječavanja nezakonitog odvođenja, prodaje ili trgovine djecom,

želeći utvrditi zajedničke odredbe u tom cilju, vodeći računa o načelima ustanovljenim u međunarodnim instrumentima, posebice u Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta, od 20. studenoga 1989. godine i Deklaraciji Ujedinjenih naroda o socijalnim i pravnim načelima koja se odnose na zaštitu i dobrobit djece, s posebnim osvrtom na smještaj u ustanove za nezbrinutu djecu i posvojenje na nacionalnoj ili međunarodnoj razini iz 1986. (Rezolucija Opće skupštine 41/85, od 3. prosinca 1986. godine),

sporazumjele su se o sljedećim odredbama -

POGLAVLJE I - PODRUČJE PRIMJENE KONVENCIJE

Članak 1.

Ciljevi ove Konvencije su -

a uspostaviti mjere zaštite koje će osigurati da se međudržavna posvojenja provode u najboljem interesu djeteta, uz poštovanje njegovih ili njezinih temeljnih prava kako je priznato međunarodnim pravom;

b uspostaviti sustav suradnje između država ugovornica koji će osigurati da se te mjere zaštite poštuju i time spriječi nezakonito odvođenje, prodaju ili trgovinu djece;

c osigurati priznanje u državama ugovornicama posvojenja koja su zasnovana u skladu s Konvencijom.

Članak 2.

1. Konvencija se primjenjuje kad je dijete koje ima prebivalište u jednoj državi ugovornici ("državi podrijetla") preseljeno, kad se preseljava ili kad će biti preseljeno u drugu državu ugovornicu ("državu primateljicu"), bilo nakon njegovog ili njezinog posvojenja u državi podrijetla od bračnog para ili od osobe s prebivalištem u državi primateljici, bilo za potrebe takvog posvojenja u državi primateljici ili u državi podrijetla.
2. Konvencija obuhvaća samo posvojenja kojima se ostvaruje trajni odnos roditelj-dijete.

Članak 3.

Konvencija se prestaje primjenjivati ako suglasnosti, koje se spominju u članku 17. podstavku c, ne budu dane prije nego što dijete navrší osamnaest godina života.

POGLAVLJE II - UVJETI ZA MEĐUDRŽAVNO POSVOJENJE

Članak 4.

Posvojenje u okviru područja primjene Konvencije provodi se samo ako su nadležna tijela države podrijetla -

- a* utvrdila da je dijete podobno za posvojenje;
- b* utvrdila, nakon što su mogućnosti za smještaj djeteta u državi podrijetla pažljivo razmotrene, da je međudržavno posvojenje u najboljem interesu djeteta;
- c* osigurala da
  - (1) su osobe, ustanove i nadležna tijela čiji su pristanak odnosno odobrenje potrebni za posvojenje, savjetovani u mjeri u kojoj je to bilo potrebno i da su ispravno obaviješteni o učincima njihovog pristanka odnosno odobrenja, posebice glede toga hoće li ili neće posvojenje za posljedicu imati prestanak pravnog odnosa između djeteta i njegove ili njezine obitelji podrijetla,
  - (2) su te osobe, ustanove i nadležna tijela dali svoj pristanak odnosno odobrenje po slobodnoj volji, u zahtijevanom pravnom obliku, te izraženo ili iskazano u pisanom obliku,
  - (3) pristanak odnosno odobrenje nije potaknuto plaćanjem ili naknadom bilo koje vrste i da nije bila povučeno, i
  - (4) da je pristanak majke, gdje je to bilo potrebno, dan tek nakon rođenja djeteta; te
- d* da su osigurala, vodeći računa o dobi i stupnju zrelosti djeteta, da
  - (1) je ono savjetovano i propisno obaviješteno o učincima posvojenja i njegovog ili njezinog pristanka na posvojenje, tamo gdje je takav pristanak potreban,
  - (2) se vodilo računa o djetetovim željama i mišljenju,

- (3) je djetetov pristanak na posvojenje, gdje se takav pristanak traži, dan slobodno, u zahtijevanom pravnom obliku, te izražen ili iskazan u pisanom obliku, i
- (4) se na takav pristanak nije utjecalo plaćanjem ili naknadom bilo koje vrste.

Članak 5.

Posvojenje u okviru područja primjene Konvencije provodi se samo ako su nadležna tijela države primateljice -

- a* utvrdila da su potencijalni posvojitelji podobni i prikladni za posvojenje;
- b* provjerila da su potencijalni posvojitelji savjetovani u mjeri u kojoj je to bilo potrebno; i
- c* utvrdila da dijete ima ili će dobiti dozvolu za ulazak i trajni boravak u toj državi.

POGLAVLJE III - SREDIŠNJA TIJELA I OVLAŠTENA TIJELA

Članak 6.

1. Država ugovornica odredit će središnje tijelo zaduženo za provedbu obveza predviđenih Konvencijom za ta tijela.
2. Savezne države, države s više od jednog pravnog sustava ili države koje imaju autonomne teritorijalne jedinice moći će odrediti više od jednog središnjeg tijela i utvrditi teritorijalni ili osobni opseg njihovih dužnosti. Ako je država odredila više od jednog središnjeg tijela, naznačit će središnje tijelo kojem će se obraćati radi prosljeđivanja odgovarajućem središnjem tijelu unutar te države.

Članak 7.

1. Središnja tijela će međusobno surađivati i promicati suradnju između nadležnih tijela u svojoj državi radi zaštite djece i postizanja drugih ciljeva Konvencije.
2. Ona će neposredno poduzimati sve odgovarajuće mjere kako bi -
  - a* osigurala informacije o zakonima njihovih država u vezi s posvojenjem i ostale opće informacije, kao što su statistički podatci i standardni obrasci;
  - b* međusobno pružala informacije o primjeni Konvencije i, koliko je to moguće, uklonila svaku prepreku za njezinu primjenu.

Članak 8.

Središnja tijela će poduzeti, izravno ili putem tijela s javnim ovlastima, sve odgovarajuće mjere kako bi se spriječila nedozvoljena financijska ili druga korist u vezi s posvojenjem i kako bi se onemogućila svaka praksa koja je u suprotnosti s ciljevima Konvencije.

Članak 9.

Središnja tijela će, izravno ili putem tijela s javnim ovlastima ili drugih tijela propisno ovlaštenih u njihovoj državi, poduzeti sve odgovarajuće mjere, posebice kako bi -

- a* prikupljala, čuvala i razmjenjivala informacije o situaciji djeteta i potencijalnih posvojitelja, u mjeri koliko je to potrebno za provedbu posvojenja;
- b* olakšala, pratila i ubrzala postupke u cilju posvojenja;
- c* promicala i unaprjeđivala savjetovanje za posvojenje i usluge nakon posvojenja u svojim državama;
- d* međusobno razmjenjivala iskustva i procjenu uspješnosti u međunarodnom posvojenju;
- e* odgovarala, u mjeri u kojoj to dozvoljava zakon njihove države, na opravdane zahtjeve od strane drugih središnjih tijela ili tijela s javnim ovlastima u traženju obavijesti o određenom slučaju posvojenja.

Članak 10.

Ovlaštenje može biti dano i provođeno samo putem tijela koja dokažu svoju osposobljenost za ispravno izvršavanje zadataka koji bi im mogli biti povjereni.

Članak 11.

Ovlašteno tijelo će -

- a* se baviti samo neprofitnim ciljevima prema uvjetima i u okviru granica koji će biti utvrđeni od nadležnih tijela države koja ih je ovlastila;
- b* biti upravljano i popunjavano osobama koje su po svojim etičkim načelima, obrazovanju ili iskustvu kvalificirane za rad u području međudržavnog posvojenja; i
- c* biti pod nadzorom nadležnih tijela svoje države što se tiče njegovog sastava, rada i financijskog stanja.

Članak 12.

Ovlašteno tijelo u jednoj državi ugovornici može djelovati u drugoj državi ugovornici samo ako su ga nadležna tijela obiju država za to ovlastila.

Članak 13.

Svaka država ugovornica će obavijestiti Stalni ured Haške konferencije za međunarodno privatno pravo o imenovanju središnjih tijela i, gdje je to odgovarajuće, opseg njihovih ovlasti, kao i imena i adrese ovlaštenih tijela.

POGLAVLJE IV - UVJETI ZA POSTUPANJE U MEĐUDRŽAVNOM POSVOJENJU

Članak 14.

Osobe s prebivalištem u državi ugovornici, koje žele posvojiti dijete s prebivalištem u drugoj državi ugovornici, podnijet će zahtjev središnjem tijelu u državi svog prebivališta.

Članak 15.

1. Ako je središnje tijelo države primateljice utvrdilo da su podnositelji zahtjeva podobni i prikladni za posvojenje, pripremit će izvješće koje će sadržavati podatke o njihovom identitetu, podobnosti i prikladnosti za posvojenje, pozadinu slučaja, obiteljsku i medicinsku povijest, socijalno okruženje, razloge za posvojenje, sposobnost za zasnivanje međudržavnog posvojenja, kao i osobine djece o kojima bi bili sposobni skrbiti.

2. Ono će poslati izvješće središnjem tijelu države podrijetla.

Članak 16.

1. Ako je središnje tijelo države podrijetla utvrdilo da je dijete podobno za posvojenje, ono će -

a pripremiti izvješće koje će sadržavati podatke o njegovom ili njezinom identitetu, podobnosti za posvojenje, pozadini slučaja, socijalnom okruženju, obiteljsku povijest, medicinsku povijest uključujući i onu djetetove obitelji i sve posebne potrebe djeteta;

b uzeti u obzir djetetov odgoj i njegovo ili njezino etničko, vjersko i kulturno naslijeđe;

c osigurati da budu dobiveni pristanak odnosno sukladno članku 4.; i

d utvrditi, posebno na temelju izvješća koja se odnose na dijete i potencijalne posvojitelje, je li predviđeni odabir u najboljem interesu djeteta.

2. Ono će poslati središnjem tijelu države primateljice svoje izvješće o djetetu, dokaz da su dobiveni potrebni pristanci, odobrenja odnosno suglasnosti i razloge svoje odluke o izboru, pazeći da ne otkrije identitet majke i oca ako se, u državi podrijetla, ovaj identitet ne smije otkriti.

Članak 17.

Bilo koja odluka o povjeravanju djeteta potencijalnim posvojiteljima može se donijeti u državi podrijetla samo ako -

a središnje tijelo te države osigura pristanak potencijalnih posvojitelja;

b središnje tijelo države primateljice odobri tu odluku, u slučaju da zakon te države i/ili središnje tijelo države podrijetla to traže;

c središnja tijela obje države prihvate da se postupak posvojenja može provesti; i

d je utvrđeno u skladu s člankom 5. da su potencijalni posvojitelji podobni i prikladni za posvojenje i da dijete ima ili će dobiti dozvolu za ulazak i trajni boravak u državi primateljici.

Članak 18.

Središnja tijela obje države poduzet će sve potrebne korake radi dobivanja odobrenja da dijete napusti državu podrijetla te da mu se dozvoli ulazak i odobri trajni boravak u državi primateljici.

Članak 19.

1. Prelazak djeteta u državu primateljicu smije se izvršiti samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 17.

2. Središnja tijela obje države će osigurati da se ovaj prelazak odvija u sigurnim i odgovarajućim okolnostima i, ako je moguće, u pratnji posvojitelja ili potencijalnih posvojitelja.

3. Ako ne dođe do prelaska djeteta, izvješća koja se spominju u člancima 15. i 16. moraju biti vraćena tijelima koja su ih poslala.

Članak 20.

Središnja tijela će se međusobno obavještavati o tijeku postupka posvojenja i mjerama koje su poduzete da bi se okončao, kao i o napredovanju stanja povjeravanja ako je potrebno vrijeme prilagodbe.

Članak 21.

1. U slučaju kad se posvojenje provodi nakon prelaska djeteta u državu primateljicu i središnje tijelo te države ocijeni da daljnje povjeravanje djeteta potencijalnim posvojiteljima nije u najboljem interesu djeteta, to središnje tijelo će poduzeti mjere potrebne za zaštitu djeteta, posebice:

a zahtijevati oduzimanje djeteta od potencijalnih posvojitelja i pobrinuti se za privremenu skrb;

b u dogovoru sa središnjim tijelom države podrijetla, bez odlaganja izvršiti pripreme za novo povjeravanje djeteta u cilju posvojenja ili, ako to nije odgovarajuće, poduzeti korake za zamjensku dugoročnu skrb; posvojenje se neće provesti sve dok središnje tijelo države podrijetla ne bude propisno obaviješteno o novim potencijalnim posvojiteljima;

c kao posljednje rješenje, organizirati povratak djeteta, ako to zahtijeva interes djeteta.

2. Vodeći posebno računa o dobi i stupnju zrelosti djeteta, zatražit će se njegovo ili njezino mišljenje i, gdje je to primjereno, zatražit će se njegova ili njezina suglasnost u odnosu na mjere koje će se poduzeti prema ovom članku.

Članak 22.

1. Ovlasti središnjeg tijela prema ovom Poglavlju mogu obavljati tijela s javnim ovlastima ili tijela koja su ovlaštena sukladno Poglavlju III, u opsegu kako je to predviđeno zakonom njihove države.

2. Svaka država ugovornica može dati izjavu depozitaru Konvencije da će ovlasti središnjeg tijela sukladno člancima 15. do 21. u toj državi obavljati, u opsegu propisanim zakonom i pod nadzorom nadležnih tijela te države, također i tijela odnosno osobe koje -

a udovoljavaju zahtjevima te države u pogledu moralnih osobina, stručne sposobnosti, iskustva i odgovornosti; i

b osposobljeni su, s obzirom na svoja etička načela i obrazovanje ili iskustvo za rad u području međudržavnog posvojenja.

3. Država ugovornica koja daje izjavu predviđenu u stavku 2. obavještavat će Stalni ured Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu o imenima i adresama ovih tijela i osoba.

4. Svaka država ugovornica može izjaviti depozitaru Konvencije da se posvojenja djece koja imaju prebivalište na njezinom državnom području mogu provoditi samo ako su ovlasti središnjih tijela provedene sukladno stavku 1.

5. Neovisno od izjava koje su dane sukladno stavku 2., izvješća koja su predviđena u člancima 15. i 16. bit će, u svakom slučaju, pripremljena u okviru nadležnosti središnjeg tijela ili drugog ovlaštenog tijela ili tijela sukladno stavku 1.

POGLAVLJE V - PRIZNANJE I UČINCI POSVOJENJA

Članak 23.

1. Posvojenje za koje je nadležno tijelo države posvojenja potvrdilo da je zasnovano u skladu s Konvencijom bit će priznato po sili zakona u ostalim državama ugovornicama. U potvrdi će se navesti kada, od koga i gdje su dane suglasnosti sukladno članku 17. podstavku *c*.

2. Svaka država ugovornica će, u vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvata, odobrenja ili pristupa, obavijestiti depozitara Konvencije o nazivu i ovlastima tijela koja su, u toj državi, ovlaštena za izdavanje potvrde. Isto tako će obavijestiti depozitara o svakoj promjeni o imenovanju ovih tijela.

Članak 24.

Priznanje posvojenja može se u državi ugovornici odbiti samo ako je posvojenje očigledno u suprotnosti s njenim javnim poretkom, vodeći računa o najboljem interesu djeteta.

Članak 25.

Bilo koja od država ugovornica može izjaviti depozitaru Konvencije da neće biti obvezna priznati posvojenja po ovoj Konvenciji koja su zasnovana u skladu sa sporazumom koji je zaključen primjenom članka 39. stavka 2.

Članak 26.

1. Priznavanje posvojenja uključuje priznavanje -
  - a* pravnog odnosa roditelj-dijete između djeteta i njegovih posvojitelja;
  - b* roditeljsku odgovornost za dijete od strane posvojitelja;
  - c* prestanak ranije postojećeg pravnog odnosa između djeteta i njegovih ili njezinih majke i oca, ako posvojenje ima takav učinak u državi stranci gdje je zasnovano.
2. U slučaju gdje posvojenje ima učinak prestanka prethodno postojećeg pravnog odnosa roditelj-dijete, dijete će u državi primateljici, i u bilo kojoj drugoj državi ugovornici u kojoj je posvojenje priznato, imati prava koja su jednaka onima koja proizlaze iz posvojenja u svakoj od tih država.
3. Prethodni stavci neće prejudicirati primjenu nijedne odredbe koja je povoljnija za dijete, koja je na snazi u državi ugovornici koja priznaje posvojenje.

Članak 27.

1. Tamo gdje posvojenje u državi podrijetla nema učinak prestanka prethodno postojećeg pravnog odnosa roditelj-dijete, ono se može, u državi primateljici koja priznaje posvojenje prema Konvenciji, pretvoriti u posvojenje koje ima takav učinak:
  - a* ako to zakon države primateljice dozvoljava; i
  - b* ako su pristanci odnosno odobrenja koji su navedeni u članku 4. podstavcima c i d, bili dane ili se daju za potrebe tog posvojenja.
2. Članak 23. se primjenjuje na odluku kojom se mijenja učinak posvojenja.

POGLAVLJE VI - OPĆE ODREDBE

Članak 28.

Konvencija nema učinak niti na jedan zakon države podrijetla koji zahtijeva da se posvojenje djeteta koje ima prebivalište u toj državi provodi u toj državi ili zabranjuje povjeravanje djeteta ili prelazak u državu primateljicu prije posvojenja.

Članak 29.

Nije dozvoljen kontakt između potencijalnih posvojitelja i djetetovih roditelja ili druge osobe koja skrbi o djetetu sve dok uvjeti iz članka 4. podstavaka a) i c), te članka 5. podstavka *a* nisu

ispunjeni, osim ako se posvojenje provodi unutar obitelji ili je kontakt u skladu s uvjetima koje je utvrdilo nadležno tijelo države podrijetla.

Članak 30.

1. Nadležna tijela države ugovornice će osigurati čuvanje podataka koji se tiču djetetovog podrijetla, posebice podataka o identitetu djetetovih roditelja, kao i zdravstvene anamneze.
2. Ona će osigurati da dijete ili njegov ili njezin zastupnik imaju pristup takvim podacima, pod odgovarajućim stručnim vodstvom, u mjeri u kojoj to dozvoljava zakon te države.

Članak 31.

Bez utjecaja na članak 30., osobni podaci prikupljeni ili dostavljeni prema Konvenciji, posebice podatci koji se navode u člancima 15. i 16., bit će upotrijebljeni samo u svrhe za koje su prikupljeni ili dostavljeni.

Članak 32.

1. Nitko ne smije ostvariti nepropisnu financijsku ili drugu korist od aktivnosti koje se odnose na međudržavno posvojenje.
2. Smiju se obračunati ili platiti samo izdaci i troškovi, uključivo opravdane naknade za stručne osobe uključene u posvojenje.
3. Ravnatelji, službenici i zaposlenici tijela uključenih u posvojenje neće primiti nagradu koja je neopravdano visoka u odnosu na pružene usluge.

Članak 33.

Nadležno tijelo koje utvrdi da neka odredba Konvencije nije poštovana ili da postoji ozbiljna opasnost da ne bude poštovana, bez odgode će obavijestiti središnje tijelo svoje države. Ovo središnje tijelo će biti odgovorno osigurati poduzimanje odgovarajućih mjera.

Članak 34.

Ako nadležno tijelo države odredišta isprave to zahtijeva, mora se dostaviti ovjereni prijevod koji odgovara izvorniku. Osim ako nije drugačije predviđeno, troškove tog prijevoda snosit će potencijalni posvojitelji.

Članak 35.

Nadležna tijela država ugovornica će u postupku posvojenja djelovati žurno.

Članak 36.

Što se tiče države koja ima dva ili više pravnih sustava u pogledu posvojenja koji se primjenjuju u različitim teritorijalnim jedinicama -

a svako upućivanje na prebivalište u toj državi tumačit će se kao upućivanje na prebivalište u teritorijalnoj jedinici te države;

b svako upućivanje na zakon te države tumačit će se kao upućivanje na zakon koji je na snazi u odnosnoj teritorijalnoj jedinici;

c svako upućivanje na nadležna tijela ili tijela s javnim ovlastima te države tumačit će se kao upućivanje na nadležna tijela ovlaštena djelovati u odnosnoj teritorijalnoj jedinici;

d svako upućivanje na ovlaštena tijela te države tumačit će se kao upućivanje na tijela ovlaštena u odnosnoj teritorijalnoj jedinici.

Članak 37.

U odnosu na državu koja u pogledu posvojenja ima dva ili više pravnih sustava primjenjivih na različite kategorije osoba, svako upućivanje na zakon te države tumačit će se kao upućivanje na pravni sustav određen zakonom te države.

Članak 38.

Država u kojoj različite teritorijalne jedinice imaju svoja vlastita pravna pravila s obzirom na posvojenje neće biti obvezna primjenjivati Konvenciju tamo gdje država s jedinstvenim pravnim sustavom ne bi bila dužna to učiniti.

Članak 39.

1. Konvencija nema učinak na nijedan međunarodni instrument kojeg su države ugovornice stranke i koji sadrži odredbe o pitanjima koja su uređena Konvencijom, osim ako države ugovornice tog instrumenta nisu izjavile suprotno.

2. Svaka država ugovornica može sklopiti sporazume s jednom ili više drugih država ugovornica, u cilju unapređenja primjene Konvencije u njihovim međusobnim odnosima. Ovi sporazumi mogu odstupati samo od odredbi članka 14. do 16. i 18. do 21. Države koje su sklopile takav sporazum poslat će primjerak depozitaru Konvencije.

Članak 40.

Nikakve rezerve na Konvenciju neće biti dozvoljene.

Članak 41.

Konvencija će se primijeniti na svaki slučaj kad je zahtjev prema članku 14. primljen nakon što je Konvencija stupila na snagu u državi primateljici i državi podrijetla.

Članak 42.

Glavni tajnik Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu će u redovnim razmacima sazivati Posebnu komisiju radi preispitivanja praktične provedbe Konvencije.

POGLAVLJE VII - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 43.

1. Konvencija će biti otvorena za potpisivanje državama koje su bile članice Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu u vrijeme njezinog sedamnaestog zasjedanja i drugim državama koje su sudjelovale na toj sjednici.
2. Ona podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju, a isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju bit će položene kod Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Nizozemske, depozitara Konvencije.

Članak 44.

1. Svaka druga država može pristupiti Konvenciji nakon što ona stupi na snagu u skladu s člankom 46. stavkom 1.
2. Isprava o pristupu polaže se kod depozitara.
3. Takav pristup imat će učinak samo u pogledu odnosa između države koja pristupa i onih država ugovornica koje nisu podnijele prigovor na njezino pristupanje u roku od šest mjeseci nakon primitka obavijesti koja se spominje u podstavku *b* članka 48. Takav prigovor mogu uložiti i države u vrijeme ratifikacije, prihvata ili odobrenja Konvencije nakon pristupa. O svakom takvom prigovoru bit će obaviješten depozitar.

Članak 45.

1. Ako država ima dvije ili više teritorijalnih jedinica u kojima se primjenjuju različiti pravni sustavi u odnosu na predmete kojima se bavi Konvencija, ona može u vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvata, odobrenja ili pristupa izjaviti da će se ova Konvencija primjenjivati na sve njezine teritorijalne jedinice ili samo na jednu ili više njih i može ovu izjavu izmijeniti podnošenjem druge izjave u bilo koje vrijeme.
2. Svaka takva izjava bit će prijavljena depozitaru i izričito će navesti teritorijalne jedinice na koje se Konvencija primjenjuje.
3. Ako država ne da izjavu prema ovom članku, Konvencija se primjenjuje na sve teritorijalne jedinice te države.

Članak 46.

1. Konvencija će stupiti na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi po isteku tri mjeseca nakon polaganja treće isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju navedenih u članku 43.
2. Nakon toga Konvencija će stupiti na snagu -
  - a* za svaku državu koja će je naknadno ratificirati, prihvatiti ili odobriti, ili će joj pristupiti, prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon isteka tri mjeseca od polaganja njene isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu;

b za teritorijalnu jedinicu na koju se Konvencija primjenjuje u skladu s člankom 45., prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon isteka tri mjeseca od obavijesti koja se spominje u tom članku.

Članak 47.

1. Država ugovornica Konvencije može je otkazati pisanom obavijesti upućenom depozitaru.
2. Otkaz proizvodi učinak prvog dana u mjesecu koji slijedi po isteku dvanaest mjeseci nakon što depozitar primi obavijest. Ako se u obavijesti navodi dulje razdoblje za stupanje na snagu otkaza, otkaz stupa na snagu istekom takvog dužeg razdoblja nakon što je depozitar primio obavijest.

Članak 48.

Depozitar će obavijestiti države članice Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu, druge države koje su sudjelovale na sedamnaestom zasjedanju te države koje su pristupile sukladno članku 44., o sljedećem -

- a* potpisivanjima, ratifikacijama, prihvatom i odobrenjima navedenim u članku 43.;
- b* pristupima i prigovorima koji su uloženi na pristup naveden u članku 44.;
- c* datumu stupanja Konvencije na snagu sukladno članku 46.;
- d* izjavama i obavijestima koji se spominju u člancima 22., 23., 25. i 45.;
- e* sporazumima koji se spominju u članku 39.;
- f* otkazima koji se spominju u članku 47.

U POTVRDU TOGA su niže potpisani, za to propisno ovlašteni, potpisali ovu Konvenciju.

SASTAVLJENO u Haagu, dana 29. svibnja 1993., na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom primjerku koji će biti pohranjen u arhivi Vlade Kraljevstva Nizozemske, i čija će ovjerena kopija biti dostavljena, diplomatskim putem, svakoj od država članica Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu na datum sedamnaestog zasjedanja i svakoj drugoj državi koja je sudjelovala na ovoj sjednici.

**CONVENTION ON PROTECTION OF CHILDREN AND CO-OPERATION
IN RESPECT OF INTERCOUNTRY ADOPTION**

The States signatory to the present Convention,

Recognising that the child, for the full and harmonious development of his or her personality, should grow up in a family environment, in an atmosphere of happiness, love and understanding,

Recalling that each State should take, as a matter of priority, appropriate measures to enable the child to remain in the care of his or her family of origin,

Recognising that intercountry adoption may offer the advantage of a permanent family to a child for whom a suitable family cannot be found in his or her State of origin,

Convinced of the necessity to take measures to ensure that intercountry adoptions are made in the best interests of the child and with respect for his or her fundamental rights, and to prevent the abduction, the sale of, or traffic in children,

Desiring to establish common provisions to this effect, taking into account the principles set forth in international instruments, in particular the United Nations Convention on the Rights of the Child, of 20 November 1989, and the United Nations Declaration on Social and Legal Principles relating to the Protection and Welfare of Children, with Special Reference to Foster Placement and Adoption Nationally and Internationally (General Assembly Resolution 41/85, of 3 December 1986),

Have agreed upon the following provisions -

CHAPTER I - SCOPE OF THE CONVENTION

Article 1

The objects of the present Convention are -

a to establish safeguards to ensure that intercountry adoptions take place in the best interests of the child and with respect for his or her fundamental rights as recognised in international law;

b to establish a system of co-operation amongst Contracting States to ensure that those safeguards are respected and thereby prevent the abduction, the sale of, or traffic in children;

c to secure the recognition in Contracting States of adoptions made in accordance with the Convention.

Article 2

1 The Convention shall apply where a child habitually resident in one Contracting State ("the State of origin") has been, is being, or is to be moved to another Contracting State ("the receiving State") either after his or her adoption in the State of origin by spouses or a person habitually resident in the receiving State, or for the purposes of such an adoption in the receiving State or in the State of origin.

2 The Convention covers only adoptions which create a permanent parent-child relationship.

Article 3

The Convention ceases to apply if the agreements mentioned in Article 17, sub-paragraph *c*, have not been given before the child attains the age of eighteen years.

CHAPTER II - REQUIREMENTS FOR INTERCOUNTRY ADOPTIONS

Article 4

An adoption within the scope of the Convention shall take place only if the competent authorities of the State of origin -

- a* have established that the child is adoptable;
- b* have determined, after possibilities for placement of the child within the State of origin have been given due consideration, that an intercountry adoption is in the child's best interests;
- c* have ensured that
  - (1) the persons, institutions and authorities whose consent is necessary for adoption, have been counselled as may be necessary and duly informed of the effects of their consent, in particular whether or not an adoption will result in the termination of the legal relationship between the child and his or her family of origin,
  - (2) such persons, institutions and authorities have given their consent freely, in the required legal form, and expressed or evidenced in writing,
  - (3) the consents have not been induced by payment or compensation of any kind and have not been withdrawn, and
  - (4) the consent of the mother, where required, has been given only after the birth of the child; and
- d* have ensured, having regard to the age and degree of maturity of the child, that
  - (1) he or she has been counselled and duly informed of the effects of the adoption and of his or her consent to the adoption, where such consent is required,

- (2) consideration has been given to the child's wishes and opinions,
- (3) the child's consent to the adoption, where such consent is required, has been given freely, in the required legal form, and expressed or evidenced in writing, and
- (4) such consent has not been induced by payment or compensation of any kind.

Article 5

An adoption within the scope of the Convention shall take place only if the competent authorities of the receiving State -

- a* have determined that the prospective adoptive parents are eligible and suited to adopt;
- b* have ensured that the prospective adoptive parents have been counselled as may be necessary; and
- c* have determined that the child is or will be authorised to enter and reside permanently in that State.

CHAPTER III - CENTRAL AUTHORITIES AND ACCREDITED BODIES

Article 6

1. A Contracting State shall designate a Central Authority to discharge the duties which are imposed by the Convention upon such authorities.
2. Federal States, States with more than one system of law or States having autonomous territorial units shall be free to appoint more than one Central Authority and to specify the territorial or personal extent of their functions. Where a State has appointed more than one Central Authority, it shall designate the Central Authority to which any communication may be addressed for transmission to the appropriate Central Authority within that State.

Article 7

- 1 Central Authorities shall co-operate with each other and promote co-operation amongst the competent authorities in their States to protect children and to achieve the other objects of the Convention.
- 2 They shall take directly all appropriate measures to -
  - a* provide information as to the laws of their States concerning adoption and other general information, such as statistics and standard forms;
  - b* keep one another informed about the operation of the Convention and, as far as possible, eliminate any obstacles to its application.

Article 8

Central Authorities shall take, directly or through public authorities, all appropriate measures to prevent improper financial or other gain in connection with an adoption and to deter all practices contrary to the objects of the Convention.

Article 9

Central Authorities shall take, directly or through public authorities or other bodies duly accredited in their State, all appropriate measures, in particular to -

- a* collect, preserve and exchange information about the situation of the child and the prospective adoptive parents, so far as is necessary to complete the adoption;
- b* facilitate, follow and expedite proceedings with a view to obtaining the adoption;
- c* promote the development of adoption counselling and post-adoption services in their States;
- d* provide each other with general evaluation reports about experience with intercountry adoption;
- e* reply, in so far as is permitted by the law of their State, to justified requests from other Central Authorities or public authorities for information about a particular adoption situation.

Article 10

Accreditation shall only be granted to and maintained by bodies demonstrating their competence to carry out properly the tasks with which they may be entrusted.

Article 11

An accredited body shall -

- a* pursue only non-profit objectives according to such conditions and within such limits as may be established by the competent authorities of the State of accreditation;
- b* be directed and staffed by persons qualified by their ethical standards and by training or experience to work in the field of intercountry adoption; and
- c* be subject to supervision by competent authorities of that State as to its composition, operation and financial situation.

Article 12

A body accredited in one Contracting State may act in another Contracting State only if the competent authorities of both States have authorised it to do so.

Article 13

The designation of the Central Authorities and, where appropriate, the extent of their functions, as well as the names and addresses of the accredited bodies shall be communicated by each Contracting State to the Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law.

CHAPTER IV - PROCEDURAL REQUIREMENTS IN INTERCOUNTRY ADOPTION

Article 14

Persons habitually resident in a Contracting State, who wish to adopt a child habitually resident in another Contracting State, shall apply to the Central Authority in the State of their habitual residence.

Article 15

1 If the Central Authority of the receiving State is satisfied that the applicants are eligible and suited to adopt, it shall prepare a report including information about their identity, eligibility and suitability to adopt, background, family and medical history, social environment, reasons for adoption, ability to undertake an intercountry adoption, as well as the characteristics of the children for whom they would be qualified to care.

2 It shall transmit the report to the Central Authority of the State of origin.

Article 16

1 If the Central Authority of the State of origin is satisfied that the child is adoptable, it shall -

a prepare a report including information about his or her identity, adoptability, background, social environment, family history, medical history including that of the child's family, and any special needs of the child;

b give due consideration to the child's upbringing and to his or her ethnic, religious and cultural background;

c ensure that consents have been obtained in accordance with Article 4; and

d determine, on the basis in particular of the reports relating to the child and the prospective adoptive parents, whether the envisaged placement is in the best interests of the child.

2 It shall transmit to the Central Authority of the receiving State its report on the child, proof that the necessary consents have been obtained and the reasons for its determination on the placement, taking care not to reveal the identity of the mother and the father if, in the State of origin, these identities may not be disclosed.

Article 17

Any decision in the State of origin that a child should be entrusted to prospective adoptive parents may only be made if -

- a* the Central Authority of that State has ensured that the prospective adoptive parents agree;
- b* the Central Authority of the receiving State has approved such decision, where such approval is required by the law of that State or by the Central Authority of the State of origin;
- c* the Central Authorities of both States have agreed that the adoption may proceed; and
- d* it has been determined, in accordance with Article 5, that the prospective adoptive parents are eligible and suited to adopt and that the child is or will be authorised to enter and reside permanently in the receiving State.

Article 18

The Central Authorities of both States shall take all necessary steps to obtain permission for the child to leave the State of origin and to enter and reside permanently in the receiving State.

Article 19

- 1 The transfer of the child to the receiving State may only be carried out if the requirements of Article 17 have been satisfied.
- 2 The Central Authorities of both States shall ensure that this transfer takes place in secure and appropriate circumstances and, if possible, in the company of the adoptive or prospective adoptive parents.
- 3 If the transfer of the child does not take place, the reports referred to in Articles 15 and 16 are to be sent back to the authorities who forwarded them.

Article 20

The Central Authorities shall keep each other informed about the adoption process and the measures taken to complete it, as well as about the progress of the placement if a probationary period is required.

Article 21

1 Where the adoption is to take place after the transfer of the child to the receiving State and it appears to the Central Authority of that State that the continued placement of the child with the prospective adoptive parents is not in the child's best interests, such Central Authority shall take the measures necessary to protect the child, in particular -

- a* to cause the child to be withdrawn from the prospective adoptive parents and to arrange temporary care;

b in consultation with the Central Authority of the State of origin, to arrange without delay a new placement of the child with a view to adoption or, if this is not appropriate, to arrange alternative long-term care; an adoption shall not take place until the Central Authority of the State of origin has been duly informed concerning the new prospective adoptive parents;

c as a last resort, to arrange the return of the child, if his or her interests so require.

2 Having regard in particular to the age and degree of maturity of the child, he or she shall be consulted and, where appropriate, his or her consent obtained in relation to measures to be taken under this Article.

Article 22

1 The functions of a Central Authority under this Chapter may be performed by public authorities or by bodies accredited under Chapter III, to the extent permitted by the law of its State.

2 Any Contracting State may declare to the depositary of the Convention that the functions of the Central Authority under Articles 15 to 21 may be performed in that State, to the extent permitted by the law and subject to the supervision of the competent authorities of that State, also by bodies or persons who -

a meet the requirements of integrity, professional competence, experience and accountability of that State; and

b are qualified by their ethical standards and by training or experience to work in the field of intercountry adoption.

3 A Contracting State which makes the declaration provided for in paragraph 2 shall keep the Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law informed of the names and addresses of these bodies and persons.

4 Any Contracting State may declare to the depositary of the Convention that adoptions of children habitually resident in its territory may only take place if the functions of the Central Authorities are performed in accordance with paragraph 1.

5 Notwithstanding any declaration made under paragraph 2, the reports provided for in Articles 15 and 16 shall, in every case, be prepared under the responsibility of the Central Authority or other authorities or bodies in accordance with paragraph 1.

CHAPTER V - RECOGNITION AND EFFECTS OF THE ADOPTION

Article 23

1 An adoption certified by the competent authority of the State of the adoption as having been made in accordance with the Convention shall be recognised by operation of law in the other Contracting States. The certificate shall specify when and by whom the agreements under Article 17, sub-paragraph c), were given.

2 Each Contracting State shall, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, notify the depositary of the Convention of the identity and the functions of the authority or the authorities which, in that State, are competent to make the certification. It shall also notify the depositary of any modification in the designation of these authorities.

Article 24

The recognition of an adoption may be refused in a Contracting State only if the adoption is manifestly contrary to its public policy, taking into account the best interests of the child.

Article 25

Any Contracting State may declare to the depositary of the Convention that it will not be bound under this Convention to recognise adoptions made in accordance with an agreement concluded by application of Article 39, paragraph 2.

Article 26

1 The recognition of an adoption includes recognition of -

a the legal parent-child relationship between the child and his or her adoptive parents;

b parental responsibility of the adoptive parents for the child;

c the termination of a pre-existing legal relationship between the child and his or her mother and father, if the adoption has this effect in the Contracting State where it was made.

2 In the case of an adoption having the effect of terminating a pre-existing legal parent-child relationship, the child shall enjoy in the receiving State, and in any other Contracting State where the adoption is recognised, rights equivalent to those resulting from adoptions having this effect in each such State.

3 The preceding paragraphs shall not prejudice the application of any provision more favourable for the child, in force in the Contracting State which recognises the adoption.

Article 27

1 Where an adoption granted in the State of origin does not have the effect of terminating a pre-existing legal parent-child relationship, it may, in the receiving State which recognises the adoption under the Convention, be converted into an adoption having such an effect -

a if the law of the receiving State so permits; and

b if the consents referred to in Article 4, sub-paragraphs c and d, have been or are given for the purpose of such an adoption.

2 Article 23 applies to the decision converting the adoption.

CHAPTER VI - GENERAL PROVISIONS

Article 28

The Convention does not affect any law of a State of origin which requires that the adoption of a child habitually resident within that State take place in that State or which prohibits the child's placement in, or transfer to, the receiving State prior to adoption.

Article 29

There shall be no contact between the prospective adoptive parents and the child's parents or any other person who has care of the child until the requirements of Article 4, sub-paragraphs *a* to *c*, and Article 5, sub-paragraph *a*, have been met, unless the adoption takes place within a family or unless the contact is in compliance with the conditions established by the competent authority of the State of origin.

Article 30

1 The competent authorities of a Contracting State shall ensure that information held by them concerning the child's origin, in particular information concerning the identity of his or her parents, as well as the medical history, is preserved.

2 They shall ensure that the child or his or her representative has access to such information, under appropriate guidance, in so far as is permitted by the law of that State.

Article 31

Without prejudice to Article 30, personal data gathered or transmitted under the Convention, especially data referred to in Articles 15 and 16, shall be used only for the purposes for which they were gathered or transmitted.

Article 32

1 No one shall derive improper financial or other gain from an activity related to an intercountry adoption.

2 Only costs and expenses, including reasonable professional fees of persons involved in the adoption, may be charged or paid.

3 The directors, administrators and employees of bodies involved in an adoption shall not receive remuneration which is unreasonably high in relation to services rendered.

Article 33

A competent authority which finds that any provision of the Convention has not been respected or that there is a serious risk that it may not be respected, shall immediately inform the Central Authority of its State. This Central Authority shall be responsible for ensuring that appropriate measures are taken.

Article 34

If the competent authority of the State of destination of a document so requests, a translation certified as being in conformity with the original must be furnished. Unless otherwise provided, the costs of such translation are to be borne by the prospective adoptive parents.

Article 35

The competent authorities of the Contracting States shall act expeditiously in the process of adoption.

Article 36

In relation to a State which has two or more systems of law with regard to adoption applicable in different territorial units -

a any reference to habitual residence in that State shall be construed as referring to habitual residence in a territorial unit of that State;

b any reference to the law of that State shall be construed as referring to the law in force in the relevant territorial unit;

c any reference to the competent authorities or to the public authorities of that State shall be construed as referring to those authorised to act in the relevant territorial unit;

d any reference to the accredited bodies of that State shall be construed as referring to bodies accredited in the relevant territorial unit.

Article 37

In relation to a State which with regard to adoption has two or more systems of law applicable to different categories of persons, any reference to the law of that State shall be construed as referring to the legal system specified by the law of that State.

Article 38

A State within which different territorial units have their own rules of law in respect of adoption shall not be bound to apply the Convention where a State with a unified system of law would not be bound to do so.

Article 39

1 The Convention does not affect any international instrument to which Contracting States are Parties and which contains provisions on matters governed by the Convention, unless a contrary declaration is made by the States Parties to such instrument.

2 Any Contracting State may enter into agreements with one or more other Contracting States, with a view to improving the application of the Convention in their mutual relations.

These agreements may derogate only from the provisions of Articles 14 to 16 and 18 to 21. The States which have concluded such an agreement shall transmit a copy to the depositary of the Convention.

Article 40

No reservation to the Convention shall be permitted.

Article 41

The Convention shall apply in every case where an application pursuant to Article 14 has been received after the Convention has entered into force in the receiving State and the State of origin.

Article 42

The Secretary General of the Hague Conference on Private International Law shall at regular intervals convene a Special Commission in order to review the practical operation of the Convention.

CHAPTER VII - FINAL CLAUSES

Article 43

1 The Convention shall be open for signature by the States which were Members of the Hague Conference on Private International Law at the time of its Seventeenth Session and by the other States which participated in that Session.

2 It shall be ratified, accepted or approved and the instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands, depositary of the Convention.

Article 44

1 Any other State may accede to the Convention after it has entered into force in accordance with Article 46, paragraph 1.

2 The instrument of accession shall be deposited with the depositary.

3 Such accession shall have effect only as regards the relations between the acceding State and those Contracting States which have not raised an objection to its accession in the six months after the receipt of the notification referred to in sub-paragraph b) of Article 48. Such an objection may also be raised by States at the time when they ratify, accept or approve the Convention after an accession. Any such objection shall be notified to the depositary.

Article 45

1 If a State has two or more territorial units in which different systems of law are applicable in relation to matters dealt with in the Convention, it may at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession declare that this Convention shall extend to all

its territorial units or only to one or more of them and may modify this declaration by submitting another declaration at any time.

2 Any such declaration shall be notified to the depositary and shall state expressly the territorial units to which the Convention applies.

3 If a State makes no declaration under this Article, the Convention is to extend to all territorial units of that State.

Article 46

1 The Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of the third instrument of ratification, acceptance or approval referred to in Article 43.

2 Thereafter the Convention shall enter into force -

a for each State ratifying, accepting or approving it subsequently, or acceding to it, on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

b for a territorial unit to which the Convention has been extended in conformity with Article 45, on the first day of the month following the expiration of three months after the notification referred to in that Article.

Article 47

1 A State Party to the Convention may denounce it by a notification in writing addressed to the depositary.

2 The denunciation takes effect on the first day of the month following the expiration of twelve months after the notification is received by the depositary. Where a longer period for the denunciation to take effect is specified in the notification, the denunciation takes effect upon the expiration of such longer period after the notification is received by the depositary.

Article 48

The depositary shall notify the States Members of the Hague Conference on Private International Law, the other States which participated in the Seventeenth Session and the States which have acceded in accordance with Article 44, of the following -

a the signatures, ratifications, acceptances and approvals referred to in Article 43;

b the accessions and objections raised to accessions referred to in Article 44;

c the date on which the Convention enters into force in accordance with Article 46;

d the declarations and designations referred to in Articles 22, 23, 25 and 45;

e the agreements referred to in Article 39;

f the denunciations referred to in Article 47.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

DONE at The Hague, on the 29th day of May 1993, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Government of the Kingdom of the Netherlands, and of which a certified copy shall be sent, through diplomatic channels, to each of the States Members of the Hague Conference on Private International Law at the date of its Seventeenth Session and to each of the other States which participated in that Session.

Članak 3.

Republika Hrvatska priopćit će na Konvenciju iz članka 1. ovoga Zakona, prilikom polaganja isprave o pristupu, sljedeće izjave:

Izjava vezana uz članak 6. stavak 1. Konvencije

U skladu s člankom 6. stavkom 1. Konvencije, Republika Hrvatska određuje ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi kao središnje tijelo zaduženo za provedbu obveza predviđenih Konvencijom za to tijelo.

Izjava vezana uz članak 22. stavak 4. Konvencije

U skladu s člankom 22. stavkom 4. Konvencije, Republika Hrvatska izjavljuje da će se posvojenje djece koja imaju prebivalište na području Republike Hrvatske moći zasnovati samo ako su ovlasti središnjeg tijela države primateljice provedene u skladu s člankom 22. stavkom 1. Konvencije.

Izjava vezana uz članak 25. Konvencije

U skladu s člankom 25. Konvencije, Republika Hrvatska izjavljuje da neće biti obvezna priznati posvojenja po ovoj Konvenciji koja su zasnovana u skladu s člankom 39. stavkom 2. Konvencije, a kojima Republika Hrvatska nije stranka.

Izjava vezana uz članke 17., 21. i 28. Konvencije

U skladu s člancima 17., 21. i 28. Konvencije, Republika Hrvatska izjavljuje da će samo ono dijete koje je posvojeno temeljem pravomoćne i ovršne odluke nadležnog tijela Republike Hrvatske moći napustiti područje Republike Hrvatske.

Izjava vezana uz članak 34. Konvencije

U skladu s člankom 34. Konvencije, Republika Hrvatska izjavljuje da sve isprave koje se dostavljaju uz zahtjev moraju biti popraćene ovjerenim prijevodom istih na hrvatski jezik koji odgovara izvorniku.

Članak 4.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove socijalne skrbi.

Članak 5.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona Konvencija iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi u Republici Hrvatskoj te će se podatci o njenom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Člankom 1. utvrđuje se da Hrvatski sabor potvrđuje Konvenciju u skladu s odredbom članka 140. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske, čime se iskazuje i formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana Konvencijom.

Uz članak 2.

Članak 2. sadrži tekst Konvencije u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

Uz članak 3.

U članku 3. sadržane su Izjave vezane uz članak 6. stavak 1., članak 22. stavak 4., članak 25., članke 17., 21. i 28. i članak 34. Konvencije.

U skladu s člankom 23. Konvencije Republika Hrvatska će obavijestiti depozitara Konvencije o nazivu i ovlastima tijela koja su ovlaštena za izdavanje potvrde prilikom polaganja isprave o pristupu kao i o svakoj promjeni o imenovanju ovih tijela.

Uz članak 4.

Člankom 4. utvrđuje se da je provedba ovoga Zakona u djelokrugu središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove socijalne skrbi u čiji djelokrug ulazi osiguranje zaštite prava djeteta predviđenih ovom Konvencijom.

Uz članak 5.

Člankom 5. utvrđuje se da na dan stupanja na snagu ovoga Zakona Konvencija nije na snazi u Republici Hrvatskoj te će se podatci o njenom stupanju na snagu naknadno objaviti u skladu s člankom 30. stavkom 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Uz članak 6.

Člankom 6. propisano je stupanje na snagu Zakona.

Prilog - preslika teksta Konvencije o zaštiti djece i suradnji u vezi s međudržavnim posvojenjem, u izvorniku na engleskom jeziku